

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäiseminen

Kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään järjestyssäännöillä ja yleisellä käyttäytymisohjeella, ryhmänohjauksella ja tutortoiminnalla.

Pieksämäen lukiossa kunnioitetaan jokaisen ihmisarvoa ja edistetään tasa-arvoa sekä oikeudenmukaisuutta. Jokainen kouluyhteisön jäsen pitää huolta turvallisesta opiskelu- ja työympäristöstä sekä yksilön ja yhteisön hyvinvoinnista. Toiminnassamme korostamme myönteistä ja kannustavaa opiskeluilmapiiriä sekä vastuuta omasta työstä. Arvostamme rehellisyyttä, hyvää käytöstä ja yhteistyötä. Yleinen käyttäytymisohje voidaan tiivistää seuraavasti: Ollaan ihmisiksi!

Jokaiselle opiskelijaryhmälle nimetään ryhmänohjaaja, joka on ryhmänsä opiskelijoiden lähiohjaaja. Hän perehdyttää opiskelijat lukion käytäntöihin ja toimintatapoihin. Ensimmäisen lukiovuoden aikana ryhmänohjauksessa korostuu hyvän ryhmähengen luominen ja lukiolaiseksi kasvaminen. Ryhmänohjauksessa käsitellään myös kiusaamista ja suvaitsevaisuutta.

Toisen lukiovuoden aikana ryhmänohjaaja käy henkilökohtaiset keskustelut jokaisen ohjausryhmänsä opiskelijan kanssa. Keskusteluissa kartoitetaan opiskelijan kokonaistilanne ja sovitaan tarvittaessa jatkotoimista. Kolmannen lukiovuoden tärkeimpänä haasteena on varmistaa opiskelijoiden valmistuminen ja ryhmänohjaaja tukee ja kannustaa opiskelijoita selviytymään opinnoistaan mahdollisimman hyvin.

Vanhemmista opiskelijoista valittujen tutoroppilaiden avulla lukiotulokkaille luodaan turvallinen alkua. Tutorit osallistuvat uusien opiskelijoiden tutustumis- ja perehdytyspäivään, pitävät ryhmäytymistuokioita ja auttavat käytännön tilanteissa lukion alkuvaiheessa. Tutorit voivat myös järjestää uusille opiskelijoille erilaisia juhlia ja tilaisuuksia.

Kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään puuttuminen

Kiusaamisen, väkivallan tai häirinnän voi havaita ulkopuolinen (opiskelutoveri, opettaja, henkilökunnan jäsen, huoltaja) tai epäasiallisen käyttäytymisen kohteeksi joutunut voi kertoa siitä itse esim. ohjauskeskustelussa ryhmänohjaajalle tai opinto-ohjaajalle. Jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on velvollisuus puuttua havaitsemaansa kiusaamiseen, väkivaltaan tai häirintään.

Kun kiusaamisasia havaitaan tai opiskelija kertoo kiusaamisesta opettajalle, selvitetään ensin, onko kysymyksessä systemaattinen kiusaaminen, satunnaisempi konflikti, riita opiskelijoiden välillä tai esimerkiksi väärinkäsityksiin perustuva loukkaantuminen. Opettaja voi toimia sovittelijana tai nuoret selvittävät konfliktin keskenään. **Mikäli tapahtuma toistuu, opettajan on syytä epäillä kiusaamista, vaikka asia olisi näennäisesti sovittu.**

Kaikista kiusaamisen tunnusmerkit täyttävistä tapauksista välitetään tieto rehtorille tai opinto-ohjaajalle. **Kiusaamisasia selvitetään vähintään kahden opettajan toimesta, joista toinen on opinto-ohjaaja tai rehtori.** Toinen voi olla ryhmänohjaaja tai kiusaamisen havainnut opettaja tai se opettaja jolle kiusaamisesta on kerrottu. Opettajat ryhtyvät yhdessä selvittämään asiaa ja käymään keskusteluja eri osapuolten kanssa.

Kiusaamisasian selvittelyn kulku

1. **Opinto-ohjaaja tai rehtori ja opettaja keskustelevat ensin kiusatun opiskelijan kanssa ja selvittävät mitä on todella tapahtunut.**
2. **Tämän jälkeen jokaisen kiusaamiseen osallistuneen opiskelijan kanssa keskustellaan yksitellen.**
3. **Kiusaamisessa mukana olleet nuoret tavataan vielä ryhmänä. Selvittämiskeskusteluista tehdään muistio, jonka keskustelussa mukana olevat allekirjoittavat. Kun on sovittu, miten he muuttavat käyttäytymistään, sovitaan uudesta tapaamisesta, nk. seurantakeskustelusta.**
4. **Sekä kiusatun että kiusaamiseen osallistuneiden kanssa tavataan uudelleen ja varmistetaan, että kiusaaminen on todella loppunut.**

Vanhempia informoidaan kaikista alaikäistä nuorta koskevista tapauksista. Tarvittaessa vanhempia voidaan pyytää koululle selvittämään asiaa. Ensisijaisesti kiusaamiseen liittyvät keskustelut käydään kuitenkin koulun aikuisten ja opiskelijoiden välillä.

Väkivallanteko tai häirintätilanteet käsitellään alkuselvitysten osalta samoin kuin kiusaamisasia. Vakavissa tapauksissa, kun on syytä epäillä tapahtuneen jokin rikos, selvittely siirretään heti poliisiviranomaisten esitutkintaan.

Pieksämäen lukion suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä esitellään henkilöstölle vuosisuunnitelman laadinnan yhteydessä, missä sitä on myös mahdollisuus päivittää. Opiskelijoille suunnitelma tiedotetaan ryhmänohjauksessa ja tällöin sen toimivuudesta saadaan palautetta. Huoltajille ja yhteistyötahoille suunnitelma on nähtävissä koulun kotisivuilla sekä käytännöt tiedotetaan vanhempainilloissa.